

10. Конвенція про кіберзлочинність: Конвенцію ратифіковано із застереженнями Законом України від 07 вер. 2005 р. № 2824-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text (дата звернення: 06.05.2023).

11. Сергієнкова О. В., Мелентьева О. В. Проблеми і перспективи розвитку страхування банківських ризиків в Україні. URL: <http://конференция.com.ua/pages/view/508> (дата звернення: 06.05.2023)

12. Приказюк Н. В., Гуменюк Л. С. Передумови розвитку кіберстрахування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 15-16. С. 28–34.

13. Селіверстова Л.С., Трухан Д.А. Підходи до розвитку кіберстрахування як сегменту глобального страхового ринку. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 23–26.

ЕВОЛЮЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ БЛОКЧЕЙН ТА ЇЇ РОЛЬ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

*Кравченко О.В., канд. екон. наук, доцент
Сумський державний університет*

Традиційний система бухгалтерського обліку та методи його ведення створили єдині стандарти в цій галузі. Якщо поєднати ці стандарти з транзакціями в блокчейні, то можна використовувати будь-яку фінансову транзакцію як сертифіковане підтвердження бухгалтерського обліку та обліку витрат. Саме тому однією з перспективних сфер застосування блокчейну є бухгалтерський облік.

Стосовно полеміки щодо того блокчейн чи цифровізація взагалі знищують робочі місця, слід поглянути в минуле. З одного боку, Інтернет і, до цього, механізація замінили певні види діяльності, якими раніше займалися люди. З іншого боку, були також створені нові робочі місця за відповідними умовами. Оцифровка та розширені можливості блокчейна в основному залежать від людей, які їх створюють, контролюють та розвивають.

Саме так має розвиватися технологія – керована людиною, з урахуванням людської поведінки та реагуванням

на мінливі потреби людини. Малоцінну діяльність можна замінити, не роблячи людську діяльність зайвою та створюючи нові, можливо більш цінні завдання, які включають контроль, стратегічний розвиток і, звичайно, зростаючі людські вимоги.

Технологію блокчейн винайшли два вчені Стюарт Хабер і У. Скотт Сторнетта. В 1991 році вони створили програмне забезпечення для цифрових документів із мітками часу. Саме їх вважають основоположниками технології блокчейн. У 2008 р. Накамото [1] запропонував новий принцип реєстрації транзакцій – Блокчейн 1.0 через вирішення проблеми подвійних витрат за допомогою однорангового розподіленого серверу часових позначок для створення обчислювального підтвердження хронологічного порядку транзакцій.

На сьогодні вже існує третє покоління технології блокчейн, яке знаходиться ще в процесі розвитку, але вже ведеться активна робота над рішеннями, здатними зробити переворот в цій галузі.

Сутність блокчейну полягає в хешуванні блоків з інформацією. В свою чергу, такий закодований хеш містить ряд даних про проведення транзакції, а саме про її час та відповідні умови, за якими була здійснена операція. Кожна транзакція користувача позначається міткою часу, що ефективно гарантує право власності та оригінальність сформованої інформації. Після цього блоки з'єднуються один з одним, утворюючи ланцюжок з постійним зростанням.

Кожен блок містить інформацію про хеш попереднього блоку, який можна відстежити до початкового (базового) блоку. Основна особливість таких блоків – децентралізація системи. Інформацію не можна змінити, а також вона повністю відкрита і прозора, тому кожен має доступ до даних, які містять ці блоки.

Унаслідок низької якості облікової інформації, низького рівня професійної підготовки бухгалтерів, безпринципності, керованої особистими інтересами, приховування справжніх фінансових даних та інших негативних факторів, легко створити ситуацію, коли фінансовий звіт стане необ'єктивним і не відповідатиме дійсності.

Однак, основний зміст облікової роботи становить підготовка фінансової звітності відповідно до законодавства та нормативно-правових актів, що відображає фінансовий стан суб'єкта бухгалтерського обліку та результати його діяльності.

Тому блокчейн виступає тим перехідним інструментом від застарілих технологій, до більш новітніх, які значно прискорюють роботу фахівця та збільшують якість виконання аналітично-облікових функцій.

У часовому порядку виділяють щоденні, тижневі, місячні, квартальні, піврічні та річні фінансові звіти, включаючи звіт компанії та підсумковий звіт. Кожна організація може записувати фінансову інформацію в режимі реального часу за допомогою технології блокчейн, і система може генерувати фінансовий звіт відповідно до вимоги вчасно за відповідним запитом. Він буде динамічно та правдиво відображати фінансовий стан і дозволить прогнозувати операційну діяльність заздалегідь.

Проведення операцій із фінансовими даними, не передбачає втручання користувачів, що слугує позитивним фактором, оскільки виключається можливість помилки людини при заповненні звітів. Таким чином, все це може призвести до ефективного забезпечення автентичності фінансової інформації та забезпечення максимальної якості фінансового нагляду.

Глобальне застосування технології блокчейн широко поширене. Його використовують такі країни, як США, Німеччина, Франція, Естонія, Китай, Україна та ін. Лідером блокчейну в цій галузі є США. Проте, за прогнозами, у

2021-2023 роках лідируючу позицію посяде Китай (PwC, 2018). Зауважимо, що блокчейн технології в аудиті використовуються для верифікації даних [2].

У 2014 р. в Україні створено Blockchain Association of Ukraine – некомерційна організація, яка з 2014 року дозволяє інтегрувати технології блокчейн в економіку України, а сьогодні займається питаннями створення єдиного глобального фінтех-фронту, який допоможе Україні продовжити свій поступовий приріст за рахунок створення нових партнерств, продуктів та ініціатив [3].

Кабінетом Міністрів України у 2018 року було схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України, в якому зазначено що блокчейн – концепція, що може трансформувати державне управління в таких сферах, як реєстрація майнових прав, правосуддя, ідентифікація особи. Наприкінці січня 2021 року було схвалено Стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року. Ключовий напрямок – розвиток великих даних, блокчейн і хмарних технологій. Також позитивним моментом в Україні для розвитку блокчейну стало затвердження Економічної стратегії України 2030. Згідно з прогнозами якої частка цифрової економіки у ВВП найбільших країн світу у 2030Е досягне 50–60%, а Україні цей показник може бути ще вищим – 65% ВВП. [4].

Блокчейн може бути використаний для забезпечення безпеки, прозорості та точності фінансової звітності, зменшення ризиків шахрайства та помилок, а також поліпшення ефективності процесів обліку та аудиту. Так, він дозволяє записувати та оновлювати транзакції в режимі реального часу в розподіленій книзі, без посередників. Отже, витрати та час на виконання транзакцій значно скорочуються. Тому децентралізація, в результаті якої інформація розподіляється між кількома комп'ютерами, є основною характеристикою архітектури блокчейну. Така архітектура може бути потенційно застосована в галузі бухгалтерсько-

го обліку та фінансів. Розподіл між різними комп'ютерами та механізм консенсусу зменшують шахрайство за рахунок усунення однієї точки збою, а разом з цим, виключають можливість фальсифікації даних [3].

З цього слід зазначити, що в найближчому майбутньому, технологія блокчейн не замінить фінансову звітність і аудит фінансової звітності, але дозволить покращити збір даних та створити певні автоматизовані процедури.

Перелік посилань:

1. Nakamoto S. (2009) «Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System», available at: https://www.uscc.gov/sites/default/files/pdf/training/annual-national-training-seminar/2018/Emerging_Tech_Bitcoin_Crypto.pdf

2. PwC. (2020), «Time for trust. The trillion-dollar reasons to rethink blockchain», available at: <https://image.uk.info.pwc.com/lib/fe31117075640475701c74/m/2/434c46d2-a889-4fed-a030-c52964c71a64.pdf>.

3. Blockchain Association of Ukraine 2022 Fintech Without Borders joins forces with Ukrainian financial associations to create a united front <https://bau.ai/2022/09/29/fintech-without-frontiers-joins-with-ukrainian-finance-associations-to-create-united-front/>

4. Україна 2030 Е-країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html> (дата звернення: 07.01.2022)

РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Мошківський В.В., здобувач вищої освіти
Вербицька В.І., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Функціонування жодної організації неможливо уявити без ведення бухгалтерського обліку. При цьому він виконує свою головну роль – надає достовірні відомості про роботу і становище організації, тобто вчасно формує фі-